

"ΣΥΜΦΩΝΟ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ"

5η & Τελική Έκθεση Ανεξάρτητου Παρατηρητή

ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Η **Διεθνής Διαφάνεια (ΔΔ)** είναι ένα παγκόσμιο κίνημα που οραματίζεται και στοχεύει στην ενίσχυση της διαφάνειας και στον περιορισμό των περιστατικών διαφθοράς μέσα από τη συνεργασία με τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα και την ενεργό συμμετοχή των πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό αναπτύσσει ευρύ φάσμα δράσεων, προγραμμάτων και εργαλείων για την ενίσχυση της διαφάνειας και την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Αριθμεί παραρτήματα σε περισσότερες από 100 χώρες σε όλο τον κόσμο. Έχει Διεθνή Γραμματεία στο Βερολίνο (Transparency International Secretariat) και Γραφείο Διασύνδεσης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις Βρυξέλλες (Transparency International EU Liaison Office).

ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ-ΕΛΛΑΣ

Η **Διεθνής Διαφάνεια-Ελλάς (ΔΔ-Ε)** ιδρύθηκε το 1996 στην Αθήνα και αποτελεί ένα από τα παραρτήματα της Διεθνούς Διαφάνειας. Μέσα από την προώθηση νομικών και θεσμικών μεταρρυθμίσεων, και τον σχεδιασμό και την εφαρμογή καλών πρακτικών και εργαλείων ευαισθητοποιεί τους πολίτες για τους κινδύνους της διαφθοράς στην Ελλάδα και κινητοποιεί δημόσιους φορείς και επιχειρήσεις ώστε να συνδράμουν στην ενίσχυση της διαφάνειας.

Έχει υλοποιήσει μεγάλο αριθμό προγραμμάτων ("Διαφάνεια Τώρα", "Αξιολόγηση της Ελληνικής Προεδρίας, "Διαφανής Τοπική Αυτοδιοίκηση", "Ακεραιότητα στο ποδόσφαιρο" κ.α.) και έχει εκπονήσει σημαντικές έρευνες ("Εθνική Έρευνα για τη Διαφθορά στην Ελλάδα") και μελέτες (Αξιολόγηση του Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας, Προστασία Μαρτύρων Δημοσίου Συμφέροντος).

Η παρούσα έκθεση συντάχθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος "INTEGRITY PACTS-Civil Control Mechanisms for Safeguarding EU funds, Phase 2" που υλοποιείται με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG for Regional and Urban Policy) και αποτελεί αντικείμενο πνευματικής ιδιοκτησίας της Διεθνούς Διαφάνειας Ελλάδος (ΔΔ-Ε). Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του έργου, εν όλω ή εν μέρει ή και περιληπτικά, κατά παράφραση ή διασκευή, με οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Το παρόν έργο απηχεί αποκλειστικά τις απόψεις του συγγραφέα, ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν είναι σε καμία περίπτωση υπεύθυνη για την οποιαδήποτε χρήση του περιεχομένου του. Η ΔΔ-Ε κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διασφάλιση της ακρίβειας των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην παρούσα έκθεση και δεν φέρει καμία ευθύνη για τις συνέπειες της χρήσης του εγγράφου από τρίτους.

Διεθνής Διαφάνεια-Ελλάς
Αθήνα, Νοέμβριος 2021

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

01/

ΤΟ "ΣΥΜΦΩΝΟ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ"
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ & ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΟΣΜΟ

02/

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ

03/

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ, ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ & ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗ

14/

ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΥΝΗΓΟΡΙΑΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

15/

ΟΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

ΤΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

Το **Σύμφωνο Ακεραιότητας** είναι ένα εργαλείο που αναπτύχθηκε από τη Διεθνή Διαφάνεια στα μέσα της δεκαετίας του 1990 και έχει εφαρμοστεί σε περισσότερες από 300 διαγωνιστικές διαδικασίες σε όλο τον κόσμο. Πρόκειται για μία **συμφωνία** που υπογράφεται από **τα μέρη που συμμετέχουν** στη διαδικασία **σύναψης μιας δημόσιας σύμβασης έργου, υπηρεσιών ή προμηθειών** (Αναθέτουσα Αρχή και φορείς που υποβάλλουν οικονομική προσφορά στον διαγωνισμό).

Η συμφωνία αυτή δεσμεύει τα μέρη-που συμμετέχουν οικειοθελώς- να **απέχουν από** οποιαδήποτε **πράξη** άμεσης ή έμμεσης **δωροδοκίας, συμφωνιών "κάτω από το τραπέζι"** και **άλλων πρακτικών διαφθοράς ή κακοδιαχείρισης** καθ' όλη τη διάρκεια διεξαγωγής του διαγωνισμού και εκτέλεσης της σύμβασης. Παράλληλα τους ενθαρρύνει να συμβάλουν στη διεξαγωγή μιας διαφανούς διαγωνιστικής διαδικασίας, με το να επιτρέψουν την παρακολούθησή της από την Κοινωνία των Πολιτών μέσω ενός φορέα της που λειτουργεί ως Ανεξάρτητος Παρατηρητής παρακολουθώντας την τήρηση των δεσμεύσεων από όλα τα συμβαλλόμενα μέρη.

ΤΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σήμερα το Σύμφωνο Ακεραιότητας εφαρμόζεται για 1η φορά στην Ελλάδα πιλοτικά στο πλαίσιο του προγράμματος "INTEGRITY PACTS-Civil Control Mechanisms for Safeguarding EU funds, Phase 2", με χρηματοδότηση της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης της Ε.Ε. (DG Regional Policy).

Η **Διεθνής Διαφάνεια-Ελλάς**, παρακολουθεί ως **Ανεξάρτητος Παρατηρητής** τις διαδικασίες διενέργειας διαγωνισμού και εκτέλεσης του έργου «**ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΟΜΒΡΙΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΝΙΚΑΙΑΣ-ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗ ΡΕΝΤΗ & ΤΑΥΡΟΥ-ΜΟΣΧΑΤΟΥ**», με **Αναθέτουσα Αρχή** την **Περιφέρεια Αττικής**.

Το ευρωπαϊκό πρόγραμμα προβλέπει την εφαρμογή 18 Συμφώνων Ακεραιότητας σε 11 κράτη-μέλη της ΕΕ με στόχο:

- ➔ Να **διασφαλίσει** την **καλύτερη** και **πιο υπεύνηνη διαχείριση** των **κοινοτικών κονδυλίων** που διατίθενται για την εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων.
- ➔ Να **εντάξει** σε δεύτερο χρόνο και με βάση την αποτελεσματικότητά του, **το Σύμφωνο Ακεραιότητας στο νομοθετικό πλαίσιο ευρωπαϊκών χωρών** καθιστώντας την εφαρμογή του υποχρεωτική (όπως ισχύει ήδη στην Ιταλία).
- ➔ Να **ενθαρρύνει** την **ενημέρωση** και το **ενδιαφέρον των πολιτών** γύρω από την **ανάθεση** και την **εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων** που αφορούν στην κατασκευή έργων και την παροχή υπηρεσιών ή αγαθών που επηρεάζουν την καθημερινότητα και την ποιότητα ζωής τους.

ΔΙΚΤΥΟ ΑΓΩΓΩΝ ΟΜΒΡΙΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ

ΤΟΜΕΑΣ

ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΥΜΒΑΣΗ/ΕΡΓΟ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΟΜΒΡΙΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΝΙΚΑΙΑΣ-ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗ ΡΕΝΤΗ ΚΑΙ ΜΟΣΧΑΤΟΥ-ΤΑΥΡΟΥ

ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ

30,000

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

5 ΑΠΟ ΤΑ 54

σοβαρά περιστατικά πλημμύρας στην περιοχή της Αττικής τα τελευταία 100 χρόνια σημειώθηκαν στον δήμο **Μοσχάτου-Ταύρου**

2 ΑΠΟ ΤΑ 54

σοβαρά περιστατικά πλημμύρας στην περιοχή της Αττικής τα τελευταία 100 χρόνια σημειώθηκαν στον δήμο **Νίκαιας - Αγίου Ιωάννη Ρέντη**

Το έργο αντιπλημμυρικής προστασίας περιλαμβάνεται στα έργα

Α' ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

προς χρηματοδότηση από το ΠΕΠ Αττικής 2014-2020

ΚΥΡΙΕΣ ΒΕΛΤΙΩΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

• Παρατηρήσεις προς την Αναθέτουσα Αρχή (ΑΑ) σχετικά με όρους της διακήρυξης που αφορούσαν τις προϋποθέσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας και τα απαιτούμενα σχετικά δικαιολογητικά απόδειξης, προκειμένου να συμμορφώνονται προς το νέο θεσμικό πλαίσιο και να μη θέτουν πρόσθετες απαιτήσεις που θα μπορούσαν να περιορίσουν τον ανταγωνισμό. Η πρόταση έγινε αποδεκτή.

• Πρόταση προς την ΑΑ για συγκεκριμένη περιγραφή του φυσικού αντικείμενου του ΥΕ4 (δημοσιότητα έργου). Η υιοθέτηση της θα ενίσχυε τη διαφάνεια και θα διευκόλυνε την παρακολούθηση και την κατανόηση του ειδικότερου περιεχομένου του ΥΕ και των δράσεων που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του. Η πρόταση δεν έγινε αποδεκτή.

ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ

• Το αρχικό σχέδιο των τευχών δημοπράτησης προέβλεπε ότι δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης σύμβασης είχαν εταιρείες εγγεγραμμένες σε συγκεκριμένες τάξεις/πτυχία του Μ.Ε.Ε.Π. Σύμφωνα με νέο νομικό πλαίσιο, οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να καλούν συγκεκριμένες τάξεις/πτυχία του Μ.Ε.Ε.Π. αλλά αναφορά γίνεται μόνο στην κατηγορία ή τις κατηγορίες στις οποίες εμπίπτει το έργο (πχ υδραυλικό έργο). Η εισαγωγή πρόσθετων κριτηρίων θα μπορούσε να οδηγήσει σε περιορισμό του ανταγωνισμού, εξαιρώντας τους υποψήφιους που διαφορετικά θα ήταν κατάλληλοι. Στην τελική έκδοση της πρόσκλησης, η ΑΑ παρέλειψε την προϋπόθεση, σύμφωνα με τη σύσταση.

• Η απόφαση χρηματοδότησης περιλάμβανε ειδικό όρο αναφορικά με την απόδοση σε κοινή χρήση ιδιωτικών ακινήτων πριν από την υπογραφή της σύμβασης. Ο όρος δεν πληρώθηκε και εξακολουθεί να εκκρεμεί, δημιουργώντας έτσι καθυστερήσεις στην εκτέλεση των έργων.

ΕΡΓΟ

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

ΕΛΛΑΔΑ

Δήμοι Νίκαιας-Αγίου Ιωάννη Ρέντη και Μοσχάτου-Ταύρου, Περιφέρεια Αττικής

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ

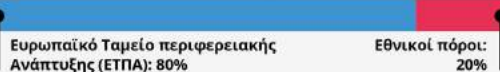

ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ:

12,2 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ €

ΚΟΣΤΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ:

5,3 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ €

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗ

ΚΑΤΕΒΑΣΤΕ

τις περιοδικές εκθέσεις του Ανεξάρτητου Παρατηρητή στο: <http://integritypact.gr/ekdoseis/>

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ: ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ - ΕΛΛΑΣ

Η παρούσα 5η έκθεση για το έργο «Κατασκευή Δικτύου Ομβρίων σε Περιοχές των Δήμων Νίκαιας-Αγ. Ιωάννη Ρέντη και Μοσχάτου- Ταύρου» αποτελεί την Τελική Έκθεση του Ανεξάρτητου Παρατηρητή (Διεθνής Διαφάνεια – Ελλάς//ΑΠ) που δημοσιεύεται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος «Integrity Pacts: Civil Control Mechanisms for Safeguarding EU Funds, phase 2». Το πρόγραμμα αφορούσε στην πιλοτική εφαρμογή του 1ου Συμφώνου Ακεραιότητας στην Ελλάδα από την υπογραφή του, τον Απρίλιο του 2018 έως τον Σεπτέμβριο του 2021.

Η τελική αυτή έκθεση περιλαμβάνει: i) συνοπτική αναφορά στις **εξελίξεις γύρω από την υλοποίηση της σύμβασης** που έλαβαν χώρα από τις αρχές Ιανουαρίου 2021 και μετά, μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας παρακολούθησης της εκτέλεσης της σύμβασης από τον ΑΠ (Σεπτέμβριος 2021), ii) **καταληκτικές παρατηρήσεις και επισημάνσεις του ΑΠ** ως προς τα σημαντικότερα ζητήματα που αναδείχθηκαν από την παρακολούθηση του Έργου, iii) **προτάσεις για την αντιμετώπιση δυσλειτουργιών** που διαπιστώθηκαν καθώς και iv) **αξιολόγηση της εφαρμογής του Συμφώνου Ακεραιότητας** από τους συνυπογράφοντες, το Σύμφωνο Ακεραιότητας, Αναθέτουσα Αρχή (Περιφέρεια Αττικής//ΑΑ) και Ανάδοχο (ΙΛΙΟΝ ΕΛΛΚΑΤ ΑΤΕ).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ / ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Αντικείμενο του έργου είναι η κατασκευή του δικτύου ομβρίων υδάτων μιας σημαντικού μεγέθους λεκάνης απορροής (συνολικά αποχετευόμενη έκταση ~ 1.800 στρέμματα) στην ανατολική όχθη του Κηφισού. **Στόχος του έργου** είναι η **αντιπλημμυρική θωράκιση** και η επίλυση βασικών προβλημάτων της περιοχής, όπως η έλλειψη ενός σύγχρονου και επαρκούς δικτύου αποχέτευσης ομβρίων υδάτων, αλλά και η απουσία ενός έργου που ανταποκρίνεται στις ανάγκες διοχέτευσης της συνολικής απορροής της στον Κηφισό, που είναι ο φυσικός αποδέκτης της. Κατά τον σχεδιασμό του έργου υπήρξε σημαντικός περιορισμός στην όδευση των αγωγών λόγω της ύπαρξης των Μακρών Τειχών κατά μήκος της οδού Πειραιώς, αλλά και στην επιλογή των θέσεων εκβολής λόγω των υφιστάμενων έργων διευθέτησης του Κηφισού. Το δίκτυο των αγωγών ομβρίων έχει συνολικό μήκος 7,1 χλμ περίπου και περιλαμβάνει και φρεάτια υδροσυλλογής, επίσκεψης, συμβολής και πτώσης.

Το εν λόγω έργο περιλαμβάνεται σε Τεχνική Έκθεση [1] και στον κατάλογο έργων Α΄ Προτεραιότητας [2] (καταλαμβάνοντας τη 2η θέση), που συντάχθηκαν το 2015 για λογαριασμό της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΥΔΕΠ) της Περιφέρειας Αττικής. Η σύνταξή τους έγινε στο πλαίσιο σύμβασης με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών εντοπισμού, αξιολόγησης, προτεραιοποίησης και ωρίμανσης επιλεγμένων έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής, με στόχο την ένταξή τους στο ΠΕΠ Αττικής 2014–2017. Η προτεραιοποίηση και ιεράρχηση των σχετικών έργων έγινε λαμβάνοντας υπόψη τρία κριτήρια: 1) τον βαθμό ωριμότητας της μελέτης [3], 2) την ένταξη της περιοχής στις Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας και 3) το μέγεθος του ωφελούμενου πληθυσμού σε σχέση με την κρισιμότητα της παρέμβασης.

Το έργο εντάχθηκε στον Άξονα Προτεραιότητας «Προώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης και Διαχείρισης Κινδύνων» του Ε.Π. «Αττική» με τη με αριθμό 676/27-03-2018 Απόφαση Περιφερειάρχη Αττικής, με κωδικό ΟΠΣ 5023454 (ΑΔΑ:Ψ0ΒΨ7Λ7-ΖΘΥ).

[1] Η έκθεση είναι διαθέσιμη [εδώ](#).

[2] Ο κατάλογος είναι διαθέσιμος [εδώ](#).

[3] Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την έκθεση του συμβούλου (σελ.21) : «Ο βαθμός ωριμότητας καθορίζεται κυρίως από την πληρότητα και αρτιότητα της μελέτης του έργου που μπορεί να ποσοτικοποιηθεί λαμβάνοντας υπόψη διάφορες παραμέτρους όπως εγκεκριμένες οριστικές μελέτες, σύνταξη Τευχών Δημοπράτησης κτλ.».

Στη συνέχεια **το έργο δημοπρατήθηκε με ανοικτή διαδικασία** και κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) μέσω του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) με προϋπολογισμό δημοπράτησης (εκτιμώμενη αξία) 9.838.709,68 Ευρώ (πλέον Φ.Π.Α. 24%). Στη διαγωνιστική διαδικασία συμμετείχαν δέκα (10) οικονομικοί φορείς, ενώ το εύρος της μέσης έκπτωσης των υποβληθεισών προσφορών κυμάνθηκε από 32,05% έως 58,98%.

Στις 28/3/2019 **υπογράφηκε η σύμβαση ανάθεσης κατασκευής του έργου μεταξύ της ΑΑ (Περιφέρεια Αττικής) και της εταιρείας** με την επωνυμία **«ΙΛΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»**, με συνολικό οικονομικό αντικείμενο 5.270.678,42 €, το οποίο αναλύεται σε : α) συμβατικό τίμημα 4.202.499,74 €, β) αναθεώρηση 48.047,37€ και γ) Φ.Π.Α. 1.020.131,31€. Η διάρκεια υλοποίησης του έργου είχε οριστεί κατά τη Σύμβαση σε 30 μήνες. Η Ανάδοχος εταιρεία προσχώρησε στο Σύμφωνο Ακεραιότητας τον Μάρτιο 2019, υπογράφοντας τη σχετική δήλωση προσχώρησης.

Οι **εργασίες κατασκευής του έργου** ξεκίνησαν στις 17/3/2020, ενώ στις 12/08/2020 η Ανάδοχος υπέβαλε προς την ΑΑ ειδική **δήλωση διακοπής εργασιών**. Στη συνέχεια, τον Ιανουάριο του 2021 η Ανάδοχος ζήτησε από την ΑΑ με αίτησή της τη **διάλυση της σύμβασης**.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΡΓΟΥ, ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ & ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Κατά το χρονικό διάστημα από τον Ιανουάριο του 2021 έως το Σεπτέμβριο 2021, **εκδόθηκαν δύο (2) αποφάσεις του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών επί ισάριθμων ενστάσεων της Αναδόχου**, με βάση τις οποίες έγιναν δεκτές τόσο η δήλωση διακοπής των εργασιών της, όσο και η αίτησή της για τη διάλυση της Σύμβασης.

1. Ως προς την ειδική δήλωση διακοπής εργασιών που είχε υποβάλει η Ανάδοχος τον Αύγουστο του 2020, το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών την έκανε δεκτή τον Μάιο του 2021 [ΑΔΑ: 6ΙΙ5465ΧΘΞ-0Ν1], (δεχόμενο την ένσταση κατά της απόρριψής της από την ΑΑ), αναφέροντας, μεταξύ άλλων, συνοπτικά, ότι «...το έργο παρουσιάζει ανυπέρβλητα προβλήματα που αφορούν στην εκτέλεσή του. Συγκεκριμένα η Ανάδοχος δεν έχει τα απαραίτητα μέτωπα εργασιών προκειμένου να προχωρήσει απρόσκοπτα στην ολοκλήρωση του έργου, λόγω ποικίλων και πολλαπλών προβλημάτων, που αφορούν στην καθυστέρηση ολοκλήρωσης των απαλλοτριώσεων, στη μεγάλη καθυστέρηση απομάκρυνσης των Δικτύων Κοινής Ωφέλειας (Ο.Κ.Ω), στις ελλείψεις στις μελέτες του έργου, καθώς και στην ανάγκη τροποποίησης του ρυμοτομικού σχεδίου».

Αξίζει να σημειωθεί ότι η παραπάνω **απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών**:

→ Έκρινε **αντίθετα** από την αρνητική -κατά πλειοψηφία- γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, με την οποία δηλαδή το Συμβούλιο είχε εισηγηθεί την απόρριψη της ένστασης της Αναδόχου. Συγκεκριμένα, παρά το ότι το Συμβούλιο είχε κρίνει ως αβάσιμους όλους τους επιμέρους ισχυρισμούς της Αναδόχου, εισηγούμενο προς τον Υπουργό την απόρριψη της ένστασής της, με την παραπάνω απόφασή του, ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, αποκλίνοντας από όλες τις επιμέρους κρίσεις του Συμβουλίου, έκανε όλους τους ισχυρισμούς της Αναδόχου αποδεκτούς.

→ Ανέφερε την «ανάγκη τροποποίησης του ρυμοτομικού σχεδίου» ως **πρόσθετη αιτιολογία** περί ανυπέρβλητων προβλημάτων που αφορούν στην εκτέλεση του έργου, χωρίς άλλη επεξήγηση ή αναφορά στο κείμενό της. Η αιτιολογία αυτή παρουσίασε ενδιαφέρον για τον Ανεξάρτητο Παρατηρητή, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη ότι ουδέποτε μέχρι σήμερα είχε αναδειχθεί ή τεθεί υπόψη του τέτοιο ζήτημα ούτε από την ΑΑ αλλά ούτε και από την Ανάδοχο.

Ο ΑΠ θα έβρισκε εξαιρετικά ενδιαφέρουσα, για την ουσία της υπόθεσης, τη δικαστική κρίση επί του περιεχομένου της υπουργικής αυτής απόφασης, ιδίως ενόψει της πλήρους απόκλισής της από την αρνητική γνωμοδότηση του Συμβουλίου (αλλά και της πρόσθετης σύμφωνα με τα αμέσως παραπάνω, αιτιολογίας), η οποία θα ήταν το αμέσως επόμενο -κατά νόμο- στάδιο επίλυσης μιας τέτοιας διαφοράς. Ωστόσο, κάτι τέτοιο δεν αναμένεται, αφού η απόφαση αυτή δεν προσβλήθηκε εν τέλει ενώπιον των δικαστηρίων.

2. Ως προς την αίτηση διάλυσης της Σύμβασης που είχε, επίσης, υποβάλει η Ανάδοχος, έγινε και αυτή δεκτή από τον Υπουργό Μεταφορών και Υποδομών (ΑΔΑ: 6Κ0Σ465ΧΘΞ-Ψ19), για τυπικούς, αυτή τη φορά, κυρίως λόγους. Ειδικότερα, η ΑΑ, έχοντας απορρίψει προηγούμενη αίτηση της Αναδόχου με ίδιο περιεχόμενο, από την οποία όμως η Ανάδοχος είχε παραιτηθεί, δεν αποφάνθηκε επί της μεταγενέστερης ισχύουσας αίτησης διάλυσης. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, με την άπρακτη παρέλευση της νόμιμης προθεσμίας, να θεωρηθεί ότι η αίτηση έγινε αυτοδικαίως αποδεκτή, με συνέπεια την **αυτοδίκαιη λύση της Σύμβασης**.

Σχετικά με την **πρόοδο του έργου**, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της παραπάνω σύμβασης, δεν κατασκευάστηκε **κανένα λειτουργικό τμήμα αντιπλημμυρικών αγωγών**, παρά **έγιναν** μόνο κάποιες **προπαρασκευαστικές εργασίες σε ένα τμήμα ενός εκ των δύο Συλλεκτήρων**. Πιο συγκεκριμένα, από την έναρξη των εργασιών (Μάρτιος 2020) έως τα μέσα Αυγούστου 2020 οπότε οι εργασίες διακόπηκαν, η Ανάδοχος εκτέλεσε διερευνητικές τομές και προχώρησε στη μετατόπιση 450 μ. υφιστάμενων αγωγών ακαθάρτων από το σύνολο των 1.480 μ. που προβλέπεται από τη μελέτη να μετατοπιστούν, στην οδό Θεσσαλονίκης, το οποίο αντιστοιχεί περίπου στο 30% εκτέλεσης της συγκεκριμένης εργασίας.

Επίσης, σύμφωνα με πρόσφατη ενημέρωση από την ΑΑ, στην οδό Θεσσαλονίκης, μετατοπίστηκαν από τους αρμόδιους τα ακόλουθα δίκτυα Ο.Κ.Ω.:

α) δίκτυο ύδρευσης, στο τμήμα από την οδό Σπυροπούλου έως την οδό Άρτης, μήκους περίπου 1450 μέτρων, από την ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

β) δίκτυο ΟΤΕ/COSMOTE, στα τμήματα: οδός Κισσάβου προς Πάρνηθος (41 μέτρα και δύο φρεάτια), οδός Επιδαύρου προς Χρυσοστόμου Σμύρνης (35 μέτρα και δύο φρεάτια), οδός Αδελφών Γιαννίδη έως Μυτιλήνης (μικροτάφρος), εγκάρσια «διάβαση» στο ύψος οδού Μακρυγιάννη, εγκάρσια «διάβαση» μεταξύ των οδών Μακρυγιάννη και Αδελφών Γιαννίδη, εγκάρσια «διάβαση» στο ύψος οδού Μυτιλήνης, από τον ΟΤΕ Α.Ε.

Στο υπόλοιπο υποδίκτυο του Συλλεκτήρα Σ2 έχουν εντοπιστεί και διάφορα άλλα δίκτυα ΟΚΩ που παρεμποδίζουν την όδευση (αγωγοί φυσικού αερίου, δίδυμος καταθλιπτικός αγωγός ακαθάρτων κτλ.), αλλά η μετατόπιση τους πρέπει να γίνει σε συνεννόηση με τους αντίστοιχους φορείς.

Κατά το χρόνο δημοσίευσης της παρούσας έκθεσης (Νοέμβριος 2021), έχοντας διαλυθεί πλέον η Σύμβαση, η ΑΑ συνεχίζει τις διαδικασίες για την μετατόπιση των δικτύων ΟΚΩ σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς και εξετάζει εναλλακτικές δυνατότητες για την εκτέλεση του έργου, είτε στο πλαίσιο της ήδη διενεργηθείσας ανοικτής διαδικασίας, είτε με επαναδημοπράτησή του στο εγγύς μέλλον.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ (MONITORING) ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΑΑ & ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΣΤΙΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

Η πανδημία του νέου κορωνοϊού διαμόρφωσε ιδιαίτερες συνθήκες που κατέστησαν δυσχερή την παρακολούθηση της εξέλιξης του Έργου εκ του σύνεγγυς. Για τον λόγο αυτό, στο πλαίσιο του Συμφώνου Ακεραιότητας, και όσον αφορά στην περίοδο Ιουλίου 2020 και μετέπειτα, συναποφασίστηκε μεταξύ ΑΑ και ΑΠ, ένα μοντέλο περιοδικής έγγραφης ενημέρωσης ανά δίμηνο, κατά την οποία η ΑΑ υπέβαλε έγγραφο ενημερωτικό σημείωμα με τις κατά την κρίση της σημαντικότερες εξελίξεις στην πρόοδο του έργου, συνοδευόμενο από την αντίστοιχη έγγραφη τεκμηρίωση.

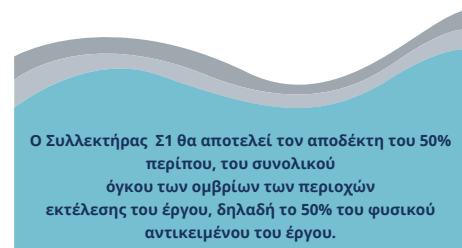
Ο ΑΠ από την πλευρά του-έχοντας μελετήσει τα σχετικά έγγραφα- υπέβαλε ερωτήματα και διευκρινιστικές ερωτήσεις προς την ΑΑ, καθώς και προς την Ανάδοχο, για τις δικές της απόψεις. Η ανταπόκριση της ΑΑ ήταν σημαντική, τόσο με την υποβολή των προαναφερόμενων αναφορών, όσο και με τις απαντήσεις στα διευκρινιστικά ερωτήματα του ΑΠ (στο πλαίσιο ολοκλήρωσης του Προγράμματος πραγματοποιήθηκε και συνάντηση στα γραφεία της Δ/σης Αντιπλημμυρικών Έργων), ενώ αντιθέτως, η ανταπόκριση της Αναδόχου ήταν περιορισμένη, με εξαίρεση την περίοδο κατά την οποία η αίτησή της για τη διακοπή των εργασιών ήταν εκκρεμής ενώπιον των αρμοδίων οργάνων.

Αντίστοιχα, τόσο εξαιτίας της πανδημίας όσο και της ανώμαλης εξέλιξης της Σύμβασης (διακοπή εργασιών, ενστάσεις, διάλυση), δεν κατέστη δυνατό να αξιοποιηθεί η δυνατότητα που παρείχε το Σύμφωνο Ακεραιότητας στον ΑΠ να πραγματοποιήσει επιτόπια επίσκεψη στο σημείο εκτέλεσης εργασιών.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΔΕΙΧΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

1/ Εφαρμογή ρυμοτομικού σχεδίου στις περιοχές Νίκαιας-Αγ. Ιωάννη-Ρέντη

Ένα από τα σοβαρότερα ζητήματα που επηρέασαν την εξέλιξη της Σύμβασης, και το οποίο ο ΑΠ ανέδειξε από την 1η κιόλας έκθεσή του, ήταν η μη πλήρωση του ειδικού όρου που είχε τεθεί στην απόφαση ένταξης του Έργου στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αττική 2014-2020. Ο συγκεκριμένος όρος αφορούσε την απόδοση σε κοινή χρήση όλων των ρυμοτομηθέντων τμημάτων ιδιοκτησιών σε περιοχή του Δήμου Νίκαιας – Αγ. Ιωάννη Ρέντη που ήταν απαραίτητα για την εκτέλεση εργασιών αναφορικά με την κατασκευή του Συλλεκτήρα Σ1.

Η επικοινωνία της ΑΑ με τον αρμόδιο Δήμο Νίκαιας – Αγ. Ιωάννη Ρέντη είχε ξεκινήσει από το έτος 2017, δηλαδή ήδη ενάμισι περίπου χρόνο πριν τη δημοπράτηση του Έργου και συνολικά δύο έτη πριν την υπογραφή της Σύμβασης. Δυστυχώς, οι σχετικές διαδικασίες για την απόδοση των τμημάτων αυτών από το Δήμο Νίκαιας – Αγ. Ιωάννη Ρέντη, δεν προχώρησαν εγκαίρως, ενώ η σχετική ενημέρωση προς την Περιφέρεια Αττικής για την αδυναμία εκ μέρους του Δήμου χρηματοδότησής τους πραγματοποιήθηκε με μεγάλη καθυστέρηση. Η δε εκκίνηση των διαδικασιών από την πλευρά του Δήμου για την ένταξη των σχετικών εργασιών στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα έγινε αφότου είχε παρέλθει ο μισός και πλέον συμβατικός χρόνος για την κατασκευή του Έργου. Η Ανάδοχος επικαλούμενη τα παραπάνω δεν ξεκίνησε ποτέ τις εργασίες για την κατασκευή του Συλλεκτήρα Σ1. Η δε αδυναμία ή μη της πραγματοποίησης των προβλεπόμενων στην περιοχή εκείνη εργασιών, αποτέλεσε ένα από τα σοβαρότερα αντικείμενα διαφωνίας της Αναδόχου με την ΑΑ, καθώς και μία από τις αιτιολογίες για τις οποίες έκανε δεκτή ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, τη δήλωση διακοπής των εργασιών.

Εν τέλει, βάσει νέας (4ης) Τροποποίησης (με ημερομηνία 18-8-2021) της Πράξης ένταξης του Έργου στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αττική 2014-2020», οι απαιτούμενες ενέργειες θα χρηματοδοτηθούν επίσης από αυτό (το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα), μέσω δύο νέων υποέργων (με Α/Α 5 «Αποζημιώσεις επικείμενων κατασκευών» και με Α/Α 6 «Κατεδάφιση των υπερκείμενων κτισμάτων επί της οδού Μπιζανίου & Αβέρωφ (ΑΕΚΚ -απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων)), με δικαιούχο το Δήμο Νίκαιας – Αγ. Ιωάννη Ρέντη και συνολικό προϋπολογισμό για την υλοποίησή τους, ύψους 820.000,00 ευρώ.

Από τα παραπάνω, πέραν του ζητήματος της ωριμότητας της Σύμβασης (στην οποία το θέμα αυτό εμπίπτει), για την οποία γίνεται λόγος αναλυτικά παρακάτω, αναδεικνύεται, επίσης, και η μεγάλη σημασία του συντονισμού των Αναθετουσών Αρχών με τους εκάστοτε φορείς που δεν εμπλέκονται μεν άμεσα στην υλοποίηση ενός Έργου, πλην όμως οι ενέργειές τους είναι προαπαιτούμενες για την πρόοδο ή ακόμη και την ίδια την υλοποίησή του.

Επίσης, η μη έγκαιρη ανταπόκριση του Δήμου και η όψιμη αναζήτηση χρηματοδότησης των σχετικών (ήδη απαιτούμενων εδώ και τέσσερα χρόνια) ενεργειών μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος, αναδεικνύει τη σημασία της αυστηρής τήρησης των προϋποθέσεων ωριμότητας μιας σύμβασης και της αξιολόγησης που αφορά στην εκτέλεση πρόδρομων εργασιών (βλ. σχετικά παρακάτω).

2/ Ζητήματα που αφορούν στη μελέτη του έργου

Η σύμβαση για την υδραυλική προμελέτη του έργου υπεγράφη μεταξύ της αρμόδιας υπηρεσίας και του μελετητή το 2002 και η οριστική υδραυλική μελέτη ολοκληρώθηκε το 2008. Το 2016 η μελέτη επικαιροποιήθηκε, προκειμένου να ληφθούν υπόψη: **α) δεσμεύσεις** που τέθηκαν από την πλευρά της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, απαιτήσεις της ΕΥΔΑΠ (ως προς τα υφιστάμενα και μελλοντικά δίκτυα αρμοδιότητας της, σύμφωνα με το 92ο/17-12-2015 Πρακτικό Κ.Σ.Ε.) και **β) τα νέα τιμολόγια** Δημοσίων Έργων (Αναθεώρηση 2013).

Το 2018, λίγους μήνες πριν τη δημοπράτηση του έργου, εγκρίθηκε η προσαρμογή της μελέτης, καθώς αποφασίστηκε η μεταφορά του Συλλεκτήρα Σ2 στον άξονα της οδού Θεσσαλονίκης (στην οριστική μελέτη προβλεπόταν επί της πρασιάς) και η μετατόπιση των υφιστάμενων στη θέση αυτή αγωγών ακαθάρτων **[4]** της ΕΥΔΑΠ προς την πλευρά του πεζοδρομίου.

Από τα παραπάνω, αναδεικνύεται καταρχάς το θέμα της μεγάλης χρονικής απόστασης μεταξύ της εκπόνησης της μελέτης και της δημοπράτησης ενός έργου που έχει ως αποτέλεσμα την ανάγκη για επικαιροποίησή της και για ενδελεχή έλεγχο πιθανής υπερκάλυψης με άλλα έργα που μπορεί να έχουν κατασκευαστεί στο μεσοδιάστημα στην περιοχή (στην προκειμένη περίπτωση δίκτυα ΟΚΩ).

Σημειώνεται ότι, ενώ έγιναν επικαιροποιήσεις της μελέτης και μάλιστα κοντά στην περίοδο δημοπράτησης του έργου, στη φάση κατασκευής του έργου προέκυψαν κρίσιμα θέματα που αφορούσαν τη μελέτη - τα οποία αναφέρθηκαν και στην απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών με την οποία έγινε δεκτή η ένσταση της Αναδόχου για τη διακοπή των εργασιών της -όπως η μη πρόβλεψη σημαντικού αριθμού υφιστάμενων δικτύων ΟΚΩ και σχεδίου μετατόπισής τους κατά το σχεδιασμό του έργου (αυτό το ζήτημα αναλύεται στη συνέχεια).

Επίσης, κατά τη φάση υλοποίησης του έργου υπήρξε διάσταση απόψεων μεταξύ της Αναδόχου και της ΑΑ σχετικά με τη μέθοδο αντιστήριξης που πρότεινε η εγκεκριμένη υδραυλική μελέτη. Το ζήτημα αυτό μπορεί να μην προχώρησε εφόσον αργότερα η Ανάδοχος έκανε αίτηση διακοπής εργασιών, επισημαίνεται, ωστόσο, στην παρούσα τελική έκθεση καθώς αναδεικνύει την ανάγκη για περισσότερο έλεγχο της πληρότητας και αρτιότητας του φακέλου μελετών ενός έργου.

3/ Δίκτυα Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ)

Ένα ακόμη σημαντικό ζήτημα που καθόρισε την εξέλιξη της σύμβασης και την πορεία του έργου ήταν οι απαιτούμενες μετατοπίσεις των υφιστάμενων δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ) κατά την κατασκευή, έτσι ώστε να ελευθερωθεί ικανός χώρος στο σκάμμα για τους προτεινόμενους συλλεκτήρες. Σημειώνεται ότι, ενώ στην τεχνική έκθεση που συνοδεύει την μελέτη, αναφέρεται ρητά ότι:

- τα υφιστάμενα δίκτυα κοινής ωφέλειας
- τα αρχαιολογικά ευρήματα της περιοχής
- η υφιστάμενη και η μελλοντική ρυμοτόμηση

έχουν ληφθεί υπόψη στον σχεδιασμό του έργου, εντούτοις κατά την έναρξη των εργασιών του έργου διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν εκτεταμένα δίκτυα ΟΚΩ, που δεν είχαν ληφθεί υπόψη σε αυτήν (στη μελέτη) και στο σχεδιασμό του έργου και έπρεπε να μετατοπιστούν.

[4] Το 2017 ανατέθηκε από την ΕΥΔΑΠ στον ανάδοχο μελετητή της οριστικής υδραυλικής μελέτης του έργου και η "Μελέτη Μετατόπισης Αγωγών Ακαθάρτων Οδού Θεσσαλονίκης στο Μοσχάτο". Η μελέτη αφορούσε στην μετατόπιση τμήματος ωσειδούς συλλεκτήρα ακαθάρτων περίπου 80μ. καθώς και τοπικών σωληνωτών αγωγών αποχέτευσης ακαθάρτων, μήκους 1480μ περίπου.

Διευκρινίζεται ότι η μετατόπιση των δικτύων ΟΚΩ δεν μπορεί να γίνει πρόχειρα και περιστασιακά, αλλά απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της εμπλεκόμενης υπηρεσίας (ΕΥΔΑΠ, ΟΤΕ, ΔΕΗ κτλ.). Επίσης, οι συγκεκριμένες εργασίες (μετατοπίσεων δικτύων) απαιτούν επιπλέον χρηματοδότηση και περιλαμβάνουν εκτενή συνολική μελέτη με τις τελικές οριζοντιογραφικές θέσεις όλων των δικτύων, αλλά και τις στάθμες τους, ειδικά στα σημεία που διασταυρώνονται τόσο μεταξύ τους όσο και με το νέο δίκτυο, καθώς και επιπλέον χρόνο, κατά τον οποίο ο Ανάδοχος θα απαιτηθεί ενδεχομένως να παραμείνει αδρανής.

Το ζήτημα της μετατόπισης των δικτύων ΟΚΩ και καθυστερήσεων ρυθμίζονται στους Γενικούς όρους του Τιμολογίου των Υδραυλικών Έργων, όπου αναφέρεται ότι:

«... Παρ. 1.1 Σύμφωνα με τα παραπάνω, στις τιμές μονάδος του παρόντος Τιμολογίου, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά περιλαμβάνονται τα κάτωθι:

.....

1.1.13 Οι επιβαρύνσεις από καθυστερήσεις, μειωμένη απόδοση και μετακινήσεις μηχανημάτων και προσωπικού που οφείλονται:

- (α)** σε εμπόδια στο χώρο εκτέλεσης των εργασιών (αρχαιολογικά ευρήματα, δίκτυα Ο.Κ.Ω. κλπ.)
- (β)** στη μη ολοκλήρωση των διαδικασιών απαλλοτρίωσης τμημάτων του χώρου εκτέλεσης των εργασιών (υπό την προϋπόθεση ότι παρέχεται η δυνατότητα τμηματικής εκτέλεσης των εργασιών)
- (γ)** στις τυχόν ιδιαίτερες απαιτήσεις αντιμετώπισης των εμποδίων από τους αρμόδιους για αυτά φορείς (ΥΠ.ΠΟ, Δ.Ε.Η, ΔΕΥΑχ κλπ.)
- (δ)** στην ενδεχόμενη εκτέλεση των εργασιών κατά φάσεις λόγω των ως άνω εμποδίων
- (ε)** στην διενέργεια των απαιτούμενων μετρήσεων, ελέγχων και ερευνών (τοπογραφικών, εργαστηριακών, γεωτεχνικών κ.α.), καθώς και στις λοιπές υποχρεώσεις του Αναδόχου που προβλέπονται στα τεύχη δημοπράτησης, είτε τα ως άνω αποζημιώνονται ιδιαίτερα είτε είναι ανηγμένα στο ποσοστό Γ.Ε.& Ο.Ε. ή σε άλλα άρθρα του παρόντος Τιμολογίου
- (στ)** στη λήψη μέτρων για την εξασφάλιση της κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων
- (ζ)** σε προσωρινές ή μόνιμες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις στην ευρύτερη περιοχή του έργου για οποιαδήποτε αιτία (π.χ. εορτές, εργασίες συντήρησης οδικού δικτύου και υποδομών, βλάβες σε άλλα έργα, εκτέλεση άλλων έργων κλπ.)

.....

1.1.15 Οι δαπάνες των τοπογραφικών εργασιών (αποτυπώσεων, πασσαλώσεων, αναπασσαλώσεων, πύκνωσης τριγωνομετρικού και πολυγωνομετρικού δικτύου, εγκατάστασης των χωροσταθμικών αφετηριών κλπ) που απαιτούνται για την χάραξη των επιμέρους στοιχείων του έργου, εκτός αν άλλως ορίζεται στην Ε.Σ.Υ., οι δαπάνες σύνταξης μελετών εφαρμογής (όταν απαιτείται για την προσαρμογή των στοιχείων της οριστικής μελέτης στο ακριβές ανάγλυφο του εδάφους, υφιστάμενες κατασκευές κ.ο.κ.), κατασκευαστικών σχεδίων και σχεδίων λεπτομερειών, οι δαπάνες ανίχνευσης και εντοπισμού εμποδίων στον χώρο εκτέλεσης του έργου και εκπόνησης μελετών αντιμετώπισης αυτών (λ.χ. υπάρχοντα θεμέλια, υψηλός οριζοντας υπογείων υδάτων, δίκτυα Οργανισμών Κοινής Ωφελείας [ΟΚΩ]), σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην Τ.Σ.Υ. και γενικότερα στα τεύχη δημοπράτησης του έργου, καθώς και οι δαπάνες σύνταξης του Προγράμματος Ποιότητας του Έργου (ΠΠΕ), του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας, του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας του Έργου (ΣΑΥ-ΦΑΥ) και του Μητρώου Έργου και παραγωγής του αριθμού αντιτύπων αυτών που προβλέπονται στα τεύχη δημοπράτησης.»

Και επίσης στην Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (4.8.2.2.), με μία γενική διατύπωση, η οποία προέβλεπε ότι:

(1) Σε περίπτωση που διαπιστωθούν κατά το στάδιο κατασκευής εναέριες ή υπόγειες εγκαταστάσεις ΟΚΩ, ΔΕΚΟ ή ΝΠΔΔ, αυτές θα πρέπει με τη συνεργασία αναδόχου και κάθε φορέα ΟΚΩ (ΕΥΔΑΠ, ΔΕΗ, ΟΤΕ) να μετατοπιστούν.

(2) Ο Ανάδοχος, υποχρεούται να διευκολύνει χωρίς προφάσεις την εκτέλεση των ως άνω εργασιών, χωρίς να δικαιούται εξ αιτίας αυτού του λόγου ιδιαίτερη αποζημίωση λόγω καθυστέρησης ή δυσχερειών που τυχόν παρουσιάζονται στις εργασίες που εκτελούνται από αυτόν.

Παράλληλα, όμως, σε περίπτωση καθυστέρησης των εργασιών με υπαιτιότητα του κυρίου του έργου, ο Ανάδοχος δικαιούται από το νόμο να υποβάλει δήλωση διακοπής εργασιών, και αργότερα να ζητήσει τη διάλυση της σύμβασης (Ν. 4412/2016, αρ. 161 παρ. 3), όπως και συνέβη στο συγκεκριμένο έργο.

Με βάση τα παραπάνω, τα ζητήματα της μελέτης, καθώς και η έλλειψη ειδικής ρύθμισης, στα έγγραφα της Σύμβασης, (πέραν όσων είχαν αναφερθεί στους Γενικούς Όρους του Τιμολογίου των Υδραυλικών Έργων και την Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων), των παραμέτρων, συνεπειών και των εκατέρωθεν υποχρεώσεων των μερών ως προς την μετατόπιση των δικτύων ΟΚΩ (προκειμένου να αποφευχθεί η κατά το δοκούν ερμηνεία τους από αμφότερα τα μέρη) αποτέλεσαν παράγοντες που, κατά την άποψη του ΑΠ, οδήγησαν τόσο αυτοτελώς όσο και, κυρίως, συνδυαστικά μεταξύ τους, στη μη ομαλή εξέλιξη της Σύμβασης και τη διακοπή των εργασιών εκτέλεσής της.

Αξίζει να επισημανθεί ότι ο σχετικός προβλεπόμενος από την Πράξη Ένταξης προϋπολογισμός του υποέργου 3 που αφορά τις μετατοπίσεις των δικτύων ΟΚΩ, αυξήθηκε από το αρχικά προβλεφθέν ποσό των 100.000 ευρώ σε 900.000 ευρώ (εκτίμηση ανά φορέα ως εξής: 250.000 ευρώ για ΟΤΕ, 250.000 ευρώ για ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ, 350.000 ευρώ για ΕΥΔΑΠ και 50.000 ευρώ για ΔΕΗ), αναδεικνύοντας την σπουδαιότητα του εν λόγω θέματος που θα πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν κατά τον σχεδιασμό ενός έργου.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ: το διαχρονικό φαινόμενο των καθυστερήσεων

Μία ακόμη παθογένεια που επιβαρύνει τα δημόσια έργα, και αξίζει κατά την άποψη του Ανεξάρτητου Παρατηρητή να επαναληφθεί και στις καταληκτικές παρατηρήσεις, είναι το ζήτημα των εν γένει καθυστερήσεων στις διοικητικές διαδικασίες. Υπενθυμίζεται σχετικά ότι για το συγκεκριμένο έργο η διαδικασία έγκρισης των κυκλοφοριακών ρυθμίσεων που ήταν προαπαιτούμενη για την έναρξη των εργασιών στο ένα τουλάχιστο μέτωπο (Συλλεκτήρας Σ2), ολοκληρώθηκε εννέα (9) ολόκληρους μήνες μετά την έναρξή της (βλ. [2η Έκθεση του ΑΠ](#), σ.4/8).

Επίσης, η απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, με την οποία έγινε τελικά δεκτή η δήλωση διακοπής εργασιών, εκδόθηκε πέντε (5) μήνες μετά την προβλεπόμενη προθεσμία για την έκδοσή της (η οποία έληγε τον Δεκέμβριο του 2020). Αυτό είχε ως αποτέλεσμα όχι μόνο να ξεκινήσουν εντωμεταξύ νέες -μη αναγκαίες όπως αποδείχθηκε- διαδικασίες εξαιτίας αυτής (υποβολή προσφυγής της Αναδόχου στα διοικητικά δικαστήρια για την προσβολή της τεκμαιρόμενης σιωπηρής απόρριψης) αλλά και να καθυστερήσει η έναρξη προγραμματισμού της επόμενης φάσης, δηλαδή η δρομολόγηση των απαραίτητων ενεργειών για την αντιμετώπιση της κατάστασης που δημιουργήθηκε εξαιτίας της αποδοχής της δήλωσης διακοπής των εργασιών.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ-ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Προτάσεις του Ανεξάρτητου Παρατηρητή επί των παραπάνω:

- Αυστηρή **τήρηση των προϋποθέσεων του Νόμου για την ωριμότητα της σύμβασης**, σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 49 Ν.4412/2016.
- **Εξειδίκευση των προϋποθέσεων** αυτών (ωριμότητας) και της εν γένει εφαρμογής της ανωτέρω διάταξης (αρ. 49 Ν.4412/2016), με την έκδοση σχετικών εγκυκλίων και οδηγιών προς τις Αναθέτουσες Αρχές από τα αρμόδια όργανα.
- **Υποχρεωτική καταγραφή και τήρηση στο φάκελο του Έργου**, πριν τη δημοπράτησή του, όλων των **πρόδρομων εργασιών** που απαιτούνται για τη διασφάλιση, όχι μόνον της ωριμότητας, αλλά και της ταχύτερης και απρόσκοπτης εκτέλεσης του Έργου, βάσει της περ. β) της παρ. 2 αρ. 49 Ν.4412/2016. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, πρόδρομες είναι οι εργασίες που ως σύνολο αποσκοπούν στη **διασφάλιση ελεύθερων των χώρων εκτέλεσης** του κυρίως έργου, των χώρων απόληψης και απόθεσης υλικών, της προσβασιμότητάς του και της **άρσης κάθε πραγματικού ή νομικού εμποδίου** για την ταχεία και ομαλή εκτέλεσή του. Ως τέτοιες νοούνται ιδίως οι απαιτούμενες μετακινήσεις των δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ), οι αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες, οι εργασίες διαμόρφωσης χώρων, οδών πρόσβασης και εξυπηρέτησης του έργου, οι απαιτούμενες γεωτεχνικές, γεωλογικές, περιβαλλοντικές, τεχνικές και παντός είδους έρευνες και αδειοδοτήσεις καθώς και κάθε άλλη έρευνα που αποσκοπεί στην εξασφάλιση της ωριμότητας του κυρίως έργου. Ειδικές διατάξεις μάλιστα περιλαμβάνει το συγκεκριμένο άρθρο για τα έργα στα οποία εκκρεμούν διαδικασίες απαλλοτριώσεων. Χαρακτηριστικό της σοβαρότητας και της ευρύτητας των προβλημάτων που διαχρονικά προκαλούν στα έργα οι εκκρεμότητες αυτές, είναι ότι οι συγκεκριμένες διατάξεις τροποποιήθηκαν πρόσφατα εκ νέου, για δεύτερη φορά από το 2016 που τέθηκε για πρώτη φορά σε ισχύ ο Ν.4412/2016.
- Υποχρεωτική **συμπερίληψη** στο φάκελο του Έργου, επίσης πριν τη δημοπράτησή του, της **έκθεσης σκοπιμότητας** και **αξιολόγησης των ωφελειών - μειονεκτημάτων** της σύναψης (ή μη) αυτοτελούς σύμβασης για την εκτέλεση του συνόλου ή μέρους των παραπάνω πρόδρομων εργασιών **πριν ή το αργότερο παράλληλα** (αναλόγως του αντικειμένου των πρόδρομων αυτών εργασιών) προς τη διαδικασία ανάθεσης και υλοποίησης του κυρίως Έργου.
- **Αναλυτικότερη περιγραφή των υποχρεώσεων του Αναδόχου** στην Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων, ιδίως εκείνων που σχετίζονται με προπαρασκευαστικές εργασίες, οι οποίες κατά τη συνήθη πρακτική αναφέρονται συλλήβδην ως οποιαδήποτε εργασία ή μελέτη είναι απαραίτητη για την ολοκλήρωση του έργου. Ως προς συγκεκριμένες -σημαντικές και προαπαιτούμενες για την εξέλιξη των εργασιών σε κάθε φάση- εργασίες/μελέτες, οι οποίες είναι γνωστό κατά την προετοιμασία των τευχών ότι θα απαιτηθούν, προτείνεται η ρητή αναφορά της Ειδικής Συγγραφής των Υποχρεώσεων σε αυτές, καθώς και η διαδικασία και οι ενδεικτικές ή υποχρεωτικές προθεσμίες εκτέλεσής τους.
- **Δημιουργία και τήρηση κεντρικού ηλεκτρονικού αρχείου επιμετρήσεων έργων** στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών και παροχή πρόσβασης σε μελετητές και εργολάβους.
- Η «**ωρίμανση**» των **μελετών** των προς δημοπράτηση έργων θα ήταν σκόπιμο **να αποτιμάται, όχι μόνον βάσει τυπικών/ποσοτικών κριτηρίων** (π.χ. εάν υπάρχουν εγκεκριμένες μελέτες ή όχι για καθένα από τα έργα αυτά), αλλά **και με το εάν έχει προηγηθεί ουσιαστική κατά το δυνατόν (επαν)αξιολόγηση** του περιεχομένου αυτών των μελετών, (συμπεριλαμβανομένων ακόμη και των εγκεκριμένων, ιδίως εφόσον έχει παρέλθει σημαντικός χρόνος μεταξύ της εκπόνησης και της σκοπούμενης δημοπράτησής τους), βάσει της πραγματικής κατάστασης κατά το χρόνο της δημοπράτησης, προκειμένου να έχει προηγουμένως επιβεβαιωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες η δυνατότητα υλοποίησής τους ή να έχει διαπιστωθεί εγκαίρως η τυχόν ανάγκη επικαιροποίησής τους.

Αυτό προτείνεται γιατί σε αντίθετη περίπτωση, αυξάνονται οι πιθανότητες, όπως άλλωστε έχει συχνά παρατηρηθεί, να διαπιστωθούν όψιμα, κατά τη φάση της κατασκευής, ζητήματα που θα αντιμετωπίζονταν διαφορετικά, αν είχαν ληφθεί υπόψη εγκαίρως (πριν την δημοπράτηση). Έτσι, θα περιορίζονταν οι προσφυγές σε συμπληρωματικές συμβάσεις, η εκ των υστέρων δημιουργία νέων υποέργων για τη χρηματοδότηση των απαιτούμενων ενεργειών κτλ. ή ακόμη και η διακινδύνευση της ίδιας της υλοποίησης του κυρίως έργου.

Επίσης, προτείνεται να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στην αξιολόγηση της σκοπιμότητας των μελετών, όπως και στο αν απαιτείται να εκπονηθούν συμπληρωματικές μελέτες πριν τη δημοπράτηση ενός έργου (ανεξάρτητα από τη χρονική απόσταση μεταξύ της εκπόνησης και της σκοπούμενης δημοπράτησής του έργου). Αυτό εκτιμάται ότι θα βοηθούσε ώστε να ελεγχθεί και να εξασφαλιστεί η «επάρκεια της υφιστάμενης κατάστασης για την υλοποίηση του έργου» και κατ' επέκταση να αποφεύγεται η κοστοβόρα (και εκ των υστέρων) λύση των συμπληρωματικών συμβάσεων κατά την υλοποίηση του έργου.

ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

α) Δύο από τα ζητήματα που αποτελούσαν προτεραιότητα του Ανεξάρτητου Παρατηρητή στο πλαίσιο του προγράμματος πιλοτικής εφαρμογής του ΣΑ, ήταν:

- i. η παρακολούθηση της διάθεσης των κονδυλίων κατά τα επιμέρους στάδια της υλοποίησης του Έργου και
- ii. η διαπίστωση της πραγματικής δυνατότητας υλοποίησής του ή μη, βάσει της σημαντικής έκπτωσης που προσέφερε η Ανάδοχος (58,98%) επί του προϋπολογισμού, η οποία ήταν η υψηλότερη μεταξύ των συμμετεχόντων στη διαδικασία της δημοπράτησης και οδήγησε στην ανάθεση του Έργου σε εκείνη.

Δυστυχώς η ανώμαλη εξέλιξη της Σύμβασης (διακοπή εργασιών και διάλυση της σύμβασης) δεν επέτρεψε την παρακολούθηση και εξαγωγή συμπερασμάτων ως προς τα δύο αυτά μείζονος σημασίας ζητήματα που απασχολούν έντονα το πεδίο των δημοσίων συμβάσεων σε ευρωπαϊκό, εθνικό, αλλά και διεθνές επίπεδο. Ειδικά δε ως προς το ζήτημα της διάθεσης των κονδυλίων, υπενθυμίζεται ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση, όπως αναφέρθηκε στη 2η έκθεση του ΑΠ, έχει ήδη διατεθεί το ποσό των 381.052,00 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) για φυλασσόμενα σε αποθήκες υλικά προσεχών εργασιών, οι οποίες δεν πραγματοποιήθηκαν τελικά μέχρι τη διάλυση της σύμβασης.

β) Επίσης, κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί ότι το Έργο δημοπρατήθηκε σε σύντομο χρόνο μετά την έναρξη ισχύος του Ν. 4412/2016, ο οποίος άλλαξε άρδην το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις δημόσιες συμβάσεις. Ορισμένα από τα ζητήματα που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της Σύμβασης και το προσυμβατικό στάδιο της δημοπράτησής της (π.χ. η ανάγκη τροποποίησης των προβλέψεων της Διακήρυξης που αφορούσαν την τεχνική και οικονομική επάρκεια των υποψηφίων κατ' εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου), είναι πιθανό να σχετίζονται με το μεταβατικό διάστημα που ακολουθεί την έναρξη της ισχύος ενός νέου νόμου, τη σταδιακή προσαρμογή και εξοικείωση προς τις νέες διαδικασίες και απαιτήσεις και την καθυστερημένη έκδοση των προβλεπόμενων υπουργικών αποφάσεων, εγκυκλίων και οδηγιών που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή του.

Ακόμη, όμως, και αυτό το γεγονός αναδεικνύει τη σημασία τόσο της **επαρκούς και έγκαιρης προετοιμασίας** που απαιτείται **από την Πολιτεία** για την αντικατάσταση ενός τόσο σοβαρού θεσμικού πλαισίου (όπως εν προκειμένω των δημοσίων συμβάσεων), όσο και της **υποστήριξης** εκ μέρους της όλων των επηρεαζόμενων -από το πλαίσιο αυτό- φορέων για τη **μετάβασή τους στο νέο καθεστώς**.

Οι κύριοι στόχοι της πιλοτικής εφαρμογής του Συμφώνου Ακεραιότητας ήταν η πρόληψη της διαφθοράς, η δημιουργία συνθηκών για υγιή ανταγωνισμό και ίσες ευκαιρίες πρόσβασης για όλες τις επιχειρήσεις, η βελτίωση της διαχείρισης των δημόσιων κονδυλίων και η ενημέρωση των πολιτών για την εξέλιξη της δημοπράτησης και της εκτέλεσης μιας δημόσιας σύμβασης. Προς τον σκοπό αυτό στις ήδη δημοσιευμένες περιοδικές Εκθέσεις Παρακολούθησης αλλά και στην παρούσα τελική έκθεση του ΑΠ γίνεται αναφορά στις εν λόγω διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης του συγκεκριμένου έργου και στις ενέργειες των εμπλεκόμενων μερών καθώς και σχετικές παρατηρήσεις του ΑΠ. Στο πλαίσιο αυτό, λοιπόν, δόθηκε η ευκαιρία να καταγραφούν και να επισημανθούν από τον ΑΠ δυσλειτουργίες και συστημικές αδυναμίες που συνθέτουν μια διαχρονική και ευρύτερη παθογένεια στις διαδικασίες εκτέλεσης των δημοσίων έργων που-όπως επισημαίνεται διεθνώς από ειδικούς, σε βιβλιογραφία και μελέτες, μπορεί εν δυνάμει να αποτελέσει πρόσφορο έδαφος για κακοδιαχείριση, διαφθορά και αναποτελεσματικότητα.

Για τον λόγο αυτό, στην παρούσα τελική έκθεση παρατίθενται προτάσεις και γίνονται σχετικές συστάσεις από τον Ανεξάρτητο Παρατηρητή προς την κατεύθυνση μιας οργανωμένης προσπάθειας περιορισμού και αντιμετώπισης ανάλογων δυσλειτουργιών.

Ο ΑΠ δεν μπορεί να γνωρίζει ποια θα ήταν η εξέλιξη του Έργου αν, ένα ή περισσότερα από τα παραπάνω ζητήματα που αναδείχθηκαν, είχε διαφορετική έκβαση. Επίσης, ο ΑΠ δεν μπορεί και δεν έχει αρμοδιότητα να πάρει θέση ως προς το, αν και ποιο από τα μέρη ευθύνεται για την εξέλιξη αυτή. Ωστόσο, η αντιμετώπιση -έστω και εν μέρει- των παραπάνω ζητημάτων, καθώς και η συνεισφορά ενός ΑΠ και της κοινωνίας των πολιτών μέσω αυτού στον διάλογο γύρω από τις γνωστές διαχρονικές παθογένειες του τομέα των δημόσιων έργων, θα ήταν ένα σημαντικό βήμα προς τον αποτελεσματικότερο προγραμματισμό, την ανάθεση και την ολοκληρωμένη υλοποίησή τους.

Εν κατακλείδι, οι προτάσεις και συστάσεις του ΑΠ γίνονται με βασικό γνώμονα το συμφέρον των πολιτών που είναι τόσο οι «ουσιαστικοί χρηματοδότες» των έργων ως φορολογούμενοι, όσο και οι τελικοί αποδέκτες των αποτελεσμάτων και των ωφελειών που προκύπτουν από την ορθή εκτέλεσή τους.

ΑΠΟΨΗ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ ΓΙΑ ΣΥΜΦΩΝΟ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

Το Σύμφωνο Ακεραιότητας είναι μία καλή πρακτική και η θεσμική εφαρμογή της θα είχε θετικά αποτελέσματα σε καθοριστικές στιγμές που απαιτείται να ληφθούν κρίσιμες αποφάσεις εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής κατά τη διάρκεια υλοποίησης της σύμβασης.

*Αναθέτουσα Αρχή
Δ/ση Έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας, Περιφέρεια Αττικής*

Σημειώνεται ότι ζητήθηκε αξιολόγηση της εφαρμογής του ΣΑ και από την Ανάδοχο εταιρία χωρίς, ωστόσο, να υπάρξει ανταπόκριση από την πλευρά της στο συγκεκριμένο αίτημα του Ανεξάρτητου Παρατηρητή.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΥΝΗΓΟΡΙΑΣ

Συμμετοχή στη **δημόσια διαβούλευση για τον Ν. 4782/2021** και τοποθέτηση στη συνεδρίαση της Βουλής για το νέο Νομοσχέδιο περί Δημοσίων Συμβάσεων

Επιστολές προς αρμόδια Υπουργεία σχετικά με τον **νέο Νόμο περί δημοσίων συμβάσεων** αλλά και την επόμενη προγραμματική περίοδο.

Συνεργασία με φορείς για την ενίσχυση της ακεραιότητας και της διαφάνειας στις δημόσιες συμβάσεις:

- συνδρομή στην πρωτοβουλία της **Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ** για τη διαμόρφωση & προσθήκη **Ρήτρας και Δήλωσης Ακεραιότητας** στα επικαιροποιημένα τεύχη διακηρύξεων για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών
- συμμετοχή στη διαδικασία διαβούλευσης δράσεων για το **Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022 – 2025** και αποστολή προτεινόμενων Δελτίων Ταυτότητας Δράσης (ΔΤΔ) – **Εθνική Αρχή Διαφάνειας**
- αποστολή ενημερωτικού υλικού για το **Σύμφωνο Ακεραιότητας (ΣΑ) σε Αναθέτουσες και Διαχειριστικές Αρχές** ενόψει του **ΕΣΠΑ 2021-2027**

ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Διοργάνωση **Ετήσιου Συνεδρίου** ΔΔ-Ε με θέμα «Καθαρές Δημόσιες Συμβάσεις» και παρουσίαση του ΣΑ σε εκδηλώσεις σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο

Δελτία Τύπου, συνεντεύξεις και αρθρογραφία σε γενικό και κλαδικό Τύπο και έκδοση ενημερωτικών **newsletters**

Δημιουργία πιλοτικής **πλατφόρμας ανοιχτού κώδικα για δημόσιες συμβάσεις** που αφορούν σε τεχνικά/κατασκευαστικά έργα της Περιφέρειας Αττικής

Παραγωγή **animation video** για παιδιά και εφήβους με θέμα τη σημασία της ακεραιότητας και της διαφάνειας στις δημόσιες συμβάσεις και την επίδραση στην ποιότητα ζωής των πολιτών

ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Απονομή **Βραβείου «Χρηστής Διακυβέρνησης»** από την Ευρωπαϊκή Διαμεσολαβήτρια (European Ombudsman), Έμιλυ ο Ράιλι

Δημιουργία **διαδικτυακής πλατφόρμας για τα «Σύμφωνα Ακεραιότητας»** από το Basel Institute, μη κερδοσκοπικό ίδρυμα μελέτης και έρευνας γύρω από θέματα διακυβέρνησης

Συμπερίληψη του ΣΑ στις **καλές πρακτικές συνεργασίας μεταξύ εθνικών αρχών και ιδιωτικού τομέα** από το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Εγκλημα (UNODC)

Τεχνικός Σύμβουλος

Η Στεφανία-Τερέζα Γιαννάκη είναι Πολιτικός Μηχανικός με Προπτυχιακό Δίπλωμα από το ΕΜΠ στην κατεύθυνση Υδραυλικού Μηχανικού και Μεταπτυχιακές Σπουδές στο ALBA στον Τομέα της Διοίκησης Επιχειρήσεων (MBA). Διαθέτει υπερδεκαετή εμπειρία ως σύμβουλος μηχανικός σε μελέτες υδραυλικών έργων. Πεδίο εμπειρογνωμοσύνης της είναι ο σχεδιασμός και η εκπόνηση μελετών σε έργα ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης ομβρίων και λυμάτων. Επίσης, έχει συμμετάσχει ως εκπρόσωπος του ΤΕΕ σε επιτροπές διαγωνισμών για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, έργων και μελετών. Μιλάει ελληνικά, αγγλικά και γερμανικά.

Νομικός Σύμβουλος

Η Εμμανουέλα Παπαδοχατζάκη είναι Δικηγόρος μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, με δικαίωμα παράστασης στον Άρειο Πάγο, κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου (LL.M.) στο Δίκαιο Ενέργειας και Περιβάλλοντος Katholieke Universiteit Leuven και μέλος της Ένωσης Ελλήνων Δημοσιολόγων. Ειδικεύεται στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων (προμήθειες, υπηρεσίες και έργα), παρέχοντας νομικές υπηρεσίες σε δικαστηριακό και συμβουλευτικό επίπεδο, τόσο κατά το προσυμβατικό στάδιο ανάθεσης των συμβάσεων όσο και κατά το στάδιο εκτέλεσής τους. Διαθέτει σημαντική δικαστηριακή και συμβουλευτική εμπειρία σε υποθέσεις διοικητικού, αστικού, εμπορικού εταιρικού δικαίου. Μιλάει Ελληνικά, Αγγλικά, Γαλλικά και Ισπανικά.

Σύμβουλος Καινοτομίας & Εκμάθησης

Ο Ιωάννης Σουφλής είναι Δρ. Ηλεκτρολόγος Μηχανικός, Σύμβουλος Διοίκησης Επιχειρήσεων. Έχει συμμετάσχει σε πάνω από 100 έργα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό με την ιδιότητα του συμβούλου και του διευθυντή έργου. Διαθέτει εμπειρία στη δημόσια διοίκηση, στα δημόσια έργα και στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Έχει συμμετάσχει σε μεγάλα έργα της ΕΕ και έχει εργαστεί ως εξωτερικός σύμβουλος με το Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (1990-1993). Υπηρέτησε ως μέλος του Διεθνούς Διοικητικού Συμβουλίου του Network for Environmental Technology Transfer (ΕΕ, 1990 - 1992), ενώ έχει συνεργαστεί με την ελληνική εταιρεία συμβούλων INFOGROUP SA (σύμβουλος, 1986-1993), την KPMG Σύμβουλοι Α.Ε. (σύμβουλος, υποδιευθυντής, διευθυντής, 1997-2007) και την OmniLink SA (Διευθυντής, 2007-2010). Από το 2010, εργάζεται ως Ανεξάρτητος Σύμβουλος.

Επισκέψου την ιστοσελίδα του προγράμματος
www.integritypact.gr

Ακολούθησέ μας

Transparency International Greece

Transparency Greece